

slaa til. Hvis der paa det Sted, hvor Seminariet findes, er rigeligt med dygtige Fangere, som bringe det fornødne Underhold til Bostedets Indvaanere til Veje, have disse Levnedsmidler, saa snart de ere til Stede i Overflod, meget lidt Værdi; thi hvad der ikke forbruges, har aldeles ingen Handelsværdi. Jeg kan derfor godt tænke mig, at det Beløb, der er antydet i Lovforslagets Motiver, vil være tilstrækkeligt. Derimod kan jeg mindre forstaa, at det skulde være rigtigt at ansætte saa store Lønninger, hvorom der her er Tale, til de indfødte Kateketer; thi, som jeg sagde, efter min Mening maa de leve paa samme Maade som deres Landsmænd, deltage i det samme Liv som deres Landsmænd, de maa kunne gaa foran i det nationale Erhverv samtidig med, at de opdrage Børnene; men i det Øjeblik de gøre det, falder Nødvendigheden for de store Lønninger bort, ja disse ville endogsaa kunne virke til Skade paa den Maade, at de paagældende afvæntes fra den Levemaade, som burde være ens for dem og Befolkningen. Det kan ikke nytte, at vi oppe paa Grønlands øde Kyser etablere en Embedsstand, der staar højt hævet over den Befolkning, mellem hvilken den skal leve og virke; de maa kunne omgaas og leve paa samme Maade. Naar der staar omtalt, at en Kateket, der bliver udsendt til en Boplads, hvor der ikke er Embedsbolig for ham, skal have Husleje-godtgørelse — jeg tror 200 Kr. —, stiller det sig meget tvivlsomt for mig, hvorvidt han vil kunne finde Anvendelse for disse 200 Kr., da der neppe bliver nogle større Lejligheder at leje paa det paagældende Sted. Kan han krybe ind i en Jord- eller Stenhytte af samme Slags som dem, hans Landsmænd bo i, tror jeg, han vil være godt tilfreds. Paa den anden Side anerkender jeg naturligvis, at det er rigtigt, at de blive stillede saaledes, at de ogsaa ved den Maade, de lønnes paa, staa over deres Landsmænd, at man ser hen til dem som gunstigere stillede, og saaledes, at man vækker Interesse hos andre til at søge samme Vej. Men jeg tror, vi skulle gøre, hvad vi kunne, for saavidt muligt at gøre de gejstlige og de verdslige Embedsmænd til Folk, der kunne leve mellem og med deres Landsmænd, uden at de hæve sig som en højere Kaste over dem. Jeg anerkender naturligvis det hensynsfulde i Lovforslaget overfor Grønlænderne, at man vil give dem en Lønning, der staar i passende Forhold til deres Virksomhed, men jeg tror, man gør fejl,

naar man dømmer ud fra vore Forhold om, hvorledes en saadan Mand bør lønnes. Vi maa dømme ud fra grønlandske Forhold. Samtidig med, at vi give dem en Stilling, der kan ses hen til baade socialt og pekuniært, maa man ikke overdrive det saaledes, at disse Mænd drives bort fra Samlivet med deres Landsmænd.

Men, som sagt, vi kende alle sammen for lidt dertil. Det er kun en Antydning, jeg her kommer med. Jeg tør ikke udtale nogen bestemt Kritik af, hvad der i saa Henseende foreslaas. Disse faa Bemærkninger vil jeg henstille til de Herrers Overvejelse, som vælges ind i det Udvalg, der skal nedsættes. Samtidig vil jeg dog ogsaa sige, at jeg fuldt ud kan samstemme med det ærede Medlem for Ringsted (Zahle), for saa vidt han udtalte Ønsket om at benytte Lejligheden, naar den paagældende Missionær kommer her ned til Efteraaret, til mulig at nedsætte en Kommission — jeg formener bedst under den højtærede Ministers Forsæde — for at faa fyldigere Forklaringer om alle Forhold deroppe. Thi det skulde jo ikke gerne standse med denne Lov, vi skulde vel gaa videre ad samme Vej og navnlig ved at hæve Grønlænderne gennem Selvstyret se at bringe dem frem paa en saadan Maade i Kultur, at vi vedblivende kunne rose Danmark for at have forstaaet at hæve et Naturfolk op til et højere Standpunkt, end det har været muligt for noget andet Land at gøre det andetsteds i Verden. — Jeg skal hermed anbefale Forslaget til videre heldig Fremme.

Berntsen: Jeg kan i alt væsentligt give Forslaget min Tilslutning, og jeg ønsker, at det maa lykkes den ærede Minister i nær Fremtid at se det ophøjet til Lov. Naar jeg desuagtet har begæret Ordet, er det nærmest for at gøre nogle Henstillinger til den højtærede Minister og det eventuelle Udvalg. Det er jo klart — derom ere vi sikkert alle enige —, at den danske Nation har en moralsk Forpligtelse til at sørge for den grønlandske Befolknings kulturelle Udvikling, og det er min Overbevisning, at en saadan kun kan finde Sted for Grønlænderne gennem Kirke og Skole, hvad jo ogsaa Lovforslaget tager Sigte paa. Men skal det kirkelige Liv udvikles paa Grønland og Oplysningen i nær Fremtid sætte Frugt, gælder det om, at det i saa vid Udstrækning som muligt bliver Grønlænderne selv, der komme til at staa i Spidsen baade for Kirke og Skole, at det bliver indfødte Grønlændere, der